د حقونو ماجرا: اسلام او ښځه

(یوه تنقیدي کتنه)

لیکوال: رحمت شاه فراز

۱) سریزه:

حق څه شی دی؟ د حق سرچینه څه ده؟ حق د چا لـه لـوري چاته ورکول کېږي؟ دا خبره څه معنا لري، چې دا زما یـا ستا حق دی؟ د حق سرچینه څه شی ده؟ په ټولنه کې د حق په اړه دود شوی نظر تـر کومـه بریـده سـم دی؟ آیـا دیـن د حقونـو سرچینه کېدلی شي؟ آیا د یو چا یا یو څه پـر حق بانـدې بـل څوک واک او تسلط درلودلی شي؟

په دغه لنډه لیکنه کې په همدې پوړتنیو پوښتنو خبرې شـوې. د پخوا بـرخلاف، پـه یوویشـتمه پېړۍ کـې د حقونـو پـر سر شخړو او احتجاجونو ډېر زیات زور نیولی. که یوې خوا ته په لویدیځه نړۍ کـې د ښـځو لـه لـوري د کـار او مقـام مسـاوي حقونو لپاره غږ پورته کېږي، نو ورسره د همجنسبازانو او نـورو جنسونو له لوري هم وخت په وخت لاریونونه کېږي او په ډېر ټینګار سره یـې د خپلـو حقونـو د غوښـتلو نعـرې لـوړېږي. د حقونو غوښتلو ماجرا اوسمهال اسـلامي هېوادونـه هـم ښـکېل کړي او د دغو سیمو بانفوذه طبقې یې اندېښمنې کړې دي. په اسلامي هېوادونو کې د حقونو [illegible] کار، مقام او [illegible] ډېره پراخه ده او په ځان کې د زړورو بې [illegible] حجاب پر سر نانډرى، د خپل بدن په تـړاو د تصـمیم واک او دا ډول ګڼ نور اړخونه را نغاړي.

د لویدیځو هېوادونو بالعکس، په اسـلامي هېوادونـو کـې یـوه لویه لانجه د حقونو د سرچینې په اړه ده. هغه طبقه چې ځـان مظلوم او خپل حقونه خوړل شوي ویني، د حقونو لپاره په یوه سرچینه زور ورکوي، خو په مقابل کې یـې پـه بـانفوذه طبقـې سربېره، حاکم مذهبي فکر او ملی تصور د یوې بلې سرچینې په اړه وعظونه کوي. د سرچینې پر سر دغه بنسټیز اخـتلاف، د دې سبب شوی، چې د دواړو لوریو ترمنځ یو واحـد بسـتر تـه لاره نه هوارېږي او دغه ربړه د هوارېدو پر ځای ورځ تـر بلـې پسې زور نیسي.

په دې ټوله زمینه (context) کې ډېر د افسـوس ځـای دا دی، چې په دغه برخه کې د بصیرت او قلم ښتنان پټه خوله پـاتې دي او د دې زړورتیا (او هڅه) نه کوي، چې د دغـه موضـوع تل ته ورشي او دواړه لوري د اسـتدلال او بنسـټ- سـپړنې لـه لارې ډاډه کړي او خپلو تېروتنو ته یې متوجه کړي.

د دې چوپتیا یو لوی لامـل، لـه دې موضـوع سره ژور تـولنیز حساسیت هم کېدلی شي.

د حق مفهوم: د حق د تعریف او پېژندنې له ګڼـو لارو څخـه یوه اسانه یـې دا ده، چـې وګـورو، دغـه کلمـه مـوږ پـه خپلـو ورځنیو خبرو اترو کې په کومه معنا استعمالوو. د دغو خبرو په تجزیه موږ د حق په اړه یوه واضح تصور او مفهوم ته رسېدلی شو. دا چې پر حق [illegible] تیوریکي او نظري بحث [illegible] د حق پـه رښتیني [illegible] پرېکټیکل [illegible] پوهـو[illegible] نو [illegible] یـاد شـوي پرېکټیکل میتود نه استفاده کوو.

موږ په خپلو عادي خبرو کې وایو چـې، «دا زمـا حـق دی.» د ارواپوهنې له مخې، ماشوم د خپل ژوند پـه لـومړنۍ دوره کـې ځانغوښتونکی وي او «دا زمـا دی» تـرې ډېـر اورېـدل کېـږي. ماشوم په دغه دوره کې حق نه پېژني، خو آیا یـو څـه د ځـان ګڼل د خپل حق غوښتنې غږ نه دی؟ د ماشـوم خـبره لـه هغـه شي سره د عاطفي تړاو (یا ممکن د حسد) په بنیاد شـوې وي،

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو حق په عاطفه پورې تعلق نه لري، بلکې یوازې یو عاقل موجود د «حق» غوښتنه کولی شي.

موږ چې وایو، «دا زما حق دی»؛ نو د دې خبرې معنا دا ده، چې موږ د یوه کار د کولو یا له یوه شي څخه د استفادې اجازه او واک په لاس کې لرو. د دې په مقابل کې چې موږ وایو، «دا د هغه حق دی»؛ نو له دې خبرې زموږ موخه دا وي، چې زه باید هغه ته د یو څه د کولو یا له یو شي څخه د ګټې اخیستنې اجازه ورکړم او د هغه واک ته غاړه کېږدم.

د حق په هکله زموږ د ورځنیو خبرو یوه بله بېلګه دا ده چې، «زموږ حقونه خوړل شوي دي.» د دې خبرې عمومي معنا دا ده، چې موږ ته اجازه نه ده راکول شوې یا زموږ واک تروړل شوی دی.

موږ په خپلو خبرو کې دا هم وایو، چې «ستا حق هېڅ څوک هم نه شي خوړلی.» په دې ځای کې موږ د حق څښتن ته یو داسې څه منسوب کوو، چې هغه «یو څه» د ده د حقونود خوړل کېدو مخه نیسي.

خو کله چې موږ په خپله ورځنۍ محاوره کې دا خبره اورو چې، «حق ورکول کېږي نه، بلکې اخیستل کېږي.» نو په دې ځای کې داسې برېښي، چې د حق د ترلاسي جګړه باید پخپله د حق څښتن (مستحق/right-holder) وکړي او هغه «یو څه» بل څه نه دي، بلکې پخپله هغه مستحق شخص (واحد/entity) ده.

له پورتني بحث او تحلیل څخه یو واقعیت پوره روښانه کېږي، چې د حق سرچینه له انسان څخه بهر ده، ځکه موږ چې اجازه غواړو، یا دا منو چې حق خوړل کېدلی هم شي او یا د حق د ترلاسي لپاره جګړې ته لاس اچولی شو، نو دا په دې معنا ده، چې د حق سرچینه «مقابل لوری» یا «بل» ده.

د حق تیوریکي او نظري بحث راته وایي، چې حقونه په دوه ډوله دي:

یو طبیعي حقونه دي، مثلاً د ژوند حق؛ دغه حق یوه ژوندي موجود ته د فطرت له خوا ورکول شوی. د دې برعکس، موږ قانوني (حقوقي) حقونه لرو، چې هغه د قوانینو او حقوقي سیستم له لوري راکول کېږي، لکه د رایې اچونې حق. په دې دواړو ډولونو کې بیا هم وینو، چې حق «راکول کېږي»، یعنې زموږ خپله شتمني نه ده، بلکې «مستعار» شی دی، چې یو وخت رانه اخیستل کېدلی شي.

په دې ځای کې مهمه او زموږ په بحث پورې اړوند پوښتنه دا ده، چې څوک (یا څه) موږ ته حقونه راکوي او څوک دا «اجازه او واک» لري، چې بېرته یې رانه واخلي؟

د دې پوښتنې د ځواب لپاره باید د حقونو په سرچینو وغږېږو.

الف) تاریخي بستر

حقونه د لومړني انسان له پیدایښت سره هم مهاله نه دي رامنځته شوي، بلکې د تاریخ په بستر کې منل شوي او چې بشري تاریخ را مطالعه کوو، نو ورسره د حقونو تدریجي منځته راتګ هم پکې احساسولی شو. د حق مسئله هغه وخت را پورته کېږي، چې کله موږ «یو کار» یا «یو څه» پخپل زیان یا ګټه وینو. په دې ځای کې به یوه مثال ته تم شو. له احمد سره یو بوتل اوبه دي. احمد چې اوبه څښي، تنده یې ماتېږي او په دې ډول ګټه ورته رسوي، نو احمد اوبه د ځان حق ګڼي. دې ته له یوه بله اړخه هم ګورو، محمود د احمد پر اوبو برید کوي. د دغه برید په نتیجه کې احمد ته زیان رسېږي، نو له همدې امله احمد تل د خپل بوتل په تړاو وایي، چې «دا زما حق دی.»

داسې نه ده، چې د یوه کار یا یوه شي تصور چې رامنځته شوی، نو ورسره د هغه کار یا شي حق هم منل شوی دی. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

«رایې اچونې» تصور ممکن د انسان له وجدان، فردي تعقل، ټولنیز تعقل او یا د تاریخ په بستر کې رامنځته شوی وي، خو د رایې اچونې «حق» د دې تصور لـه رامنځته کېدو سره هم مهاله نه دی منل شوی، بلکې په وروسته وختونو کې دې ته غاړه ایښودل شوې، چې «رایه اچونه» د ټولنې د یوه فرد سالم حق دی.

ب) نړیوال کنوانسیونونه:

د بشر یو شمېر حقونه، د تاریخي بستر په اوږدو کې، په نړیوالو کنوانسیونونو او نړیوالو تعهدلیکونو او قراردادونو کې منظور شوي دي. هر انسان ازاد خلق شوی دی، هېڅ څوک د چا غلام نه دی. په دې اساس، انسان په خپلو کړنو کې هم ازاد دی او ممکن د همدې ازادۍ له مخې، انسان له نن نه زرګونه کاله پخوا په دې پوه شوی وي، چې د بیان ازادي د ده/دې په ګټه یا زیان ده او په دې اساس، یو حق یې دی. خو د یوه بشري حق په حیث، د بیان ازادۍ د حق منل کېدو تاریخ ډېر زوړ نه دی.

ج) نړیوال دود او دستور:

یو شمېر بشري حقونه چې یو وخت یې د نړیوالو ټولنیزو دودونو او دستورونو بڼه درلوده، نن ورځ په نړۍ کې د سالمو حقونو په توګه منل شوي دي. په دغه سرچینه کې د یوې ټولنې ملي دود، دستور، کلتور او فرهنګ هم راتللی شي؛ او په یوه ټولنه کې یو دود، یا د یوه دود یوه اطلاقي برخه د حق په ډول منل کېدلی شي. له دغه اړخه که وګورو، نو پخپله یو ملي دود او دستور د یوې ټولنې لپاره او بالمقابل یو نړیوال دود او دستور د نړۍ لپاره د یوه حق حیثیت لرلی شي، ځکه هر دود ټولنې یا نړۍ ته ګټه او یا زیان رسوي.

له پورتنیو دریو سرچینو پرته، هر هغه څه چې پر بشري حقونو غږېږي، هغه یوازې د یوه حق د روښانوونکي او واضحوونکي حیثیت درلودلی شي، خو د حق سرچینه نه شي کېدلی؛ د بېلګې په ډول، یوه اخلاقي تیوري، سیاسي فلسفه، انفرادي تفکر، الهامي او غیرالهامي ادیان، مذهبي ارشادات او داسې نور د یوه حق مثبت او منفي یا ښه او بد اړخونه روښانه کولی شي، خو د حقونو په لیست کې کمونه یا زیاتونه نه شي کولی.

د دې یو لوی لامل دا دی، چې د حق د تسلیمولو پر مهال دا نه کتل کېږي، چې دغه حق له یوې اخلاقي تیورۍ یا اخلاقیاتو سره همغږي/ټکر لري او که نه، بلکې حق د ګټې او زیان په معیار منل کېږي.

که محمود له تندې مري، نو ممکن اخلاقي تیوري راته ووایي، چې احمد باید خپلې اوبه محمود ته ورکړي، خو د حقونو فلسفه راته وایي، چې دا پرېکړه په بشپړ ډول د احمد په واک کې ده، چې خپلې اوبه محمود ته ورکوي او که نه.

د اسلام مفهوم: په دغه لیکنه کې له اسلام څخه زموږ مطلب، قرآن کریم او سنت دی. قرآن کریم، د الله تعالی اخري کتاب دی، چې په خپل پیغمبر حضرت محمد ص یې نازل کړی. سنت له آدم څخه تر محمد ص او بیا د تر نن ورځې مسلمانانو پورې د تواتر په ډول را نقل شوی شریعت دی.

له قرآن او سنت پرته، اجماع او قیاس په دین باندې د پوهېدو لپاره له ګڼو لارو څخه دوه لارې دي، چې په دې ځای کې د اړتیا په صورت کې ممکن له اجماع او قیاس څخه یوازې د پوهاوي وړ آلې په ډول استفاده وشي.

د ښځې مفهوم: ښځه یو ازاد او خپلواک مخلوق دی، چې فطرت له خپلو خصوصیاتو او ځانګړنو سره خلق کړی. د خپلو ګڼو مشترکو ځانګړنو له مخې، ښځه د بشري نوعې یو ډول یا بڼه ده او د ګڼو جنسونو په ډله کې د نارینه د جنس ضد یا مقابل جنس ده او د نارینه په څېر، له نورو جنسونو سره یو شمېر مشابهتونه او اختلافات لري. د تېرې جملې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله پایله دا هم ده، چې ښځه د بشر د ګڼو جنسونو په منځ کې یو جنس دی.

ښځه د بشري نسل د تکثیر طبیعي او فطرتي وسیله ده، چې په دغه برخه کې نارینه هم د یوې وسیلې رول لري. د بشري نسل د تکثیر لپاره له ګڼو لارو استفاده کېدلی شي، خو ښځه یې طبیعي وسیله ده او بله دا چې د نارینه له شتون پرته ښځه په یوازې ځان دا کار نه شي کولی.

۲) د ښځو حقونه

«د حق مفهوم» تر عنوان لاندې بحث کې مونږ دې نتیجې ته ورسېدلو، چې د حقونو سرچینې درې دي؛ تاریخي بستر، نړیوال کنوانسیونونه او نړیوال دود او دستور. په دې اساس، د بشري نوعې د هر جنس حقونه به هم له همدې درې ادرسونو ټاکل کېږي او د حق ورکونې، غوښتنې او تروړنې یوازیني ادرسونه همدا درې دي؛ په دې معنا چې که ښځې ته حق ورکول کېږي، نو له همدې درې ادرسونو به ورکول کېږي، که ترې اخیستل کېږي، نو یوازې یاد درې ادرسونه یې ترې اخیستلی شي او که یې ښځه غوښتنه کوي، نو باید همدې درې ادرسونو ته مراجعه وکړي.

د دې ترڅنګ، مونږ په خپل بحث کې دا هم وویل، چې له یادو درې سرچینو پرته، بله هره اخلاقي تیوري، سیاسي فلسفه، الهامي او غیرالهامي ادیان او داسې نور یوازې د حقونو د تفسیر او تبیین په توګه رول لوبولی شي. له بده مرغه، د اسلامي هېوادونو یوه لویه بدمرغي دا ده، چې په هغو کې اسلام یا مذهبي فکر هم د حقونو سرچینه ګڼل کېږي او د هر دوهم عالم له خولې دا خبره اورېدل کېږي، چې اسلام ښځو ته پلانکی او پلانکی حق ورکړی. دغه راز، یو لوی شمېر دیني علماوو خپل ګرانبیه وخت په دې ضایع کړی، چې د اسلام په مصادرو کې د ښځو حقونه ثابت کړي. د دغو علماوو په دغو پنډو کتابونو کې یوازینی استعداد دا لیدلی شو، چې د تأویلاتو او تعبیراتو په مټ یې یو آیت یا د حدیث یوه برخه په داسې ډول تاو کړې او مروړلې وي، چې عام لوستونکی د لیکوال استعداد ته ګوته په غاښ پاتې وي.

د موضوع له حقیقت او واقعیت څخه ناخبره دغه علماء هېڅ کله د دې موضوع په اساس او بنسټ پسې سر نه ګرځوي، بلکې هغه څه چې مخې ته یې پراته وي او له اسلافو ور پاتې وي، هماغه په یوه نوې بڼه او نوي رنګ کې تر خپلو تنبلو لوستونکو پورې رسوي او په بدل کې یې د شهرت، نوم او پیسو په بڼه امتیازات ترلاسه کوي.

خو که د دغو علماوو لیکنو ته یوه حقیقت پسندانه کتنه وشي، نو د ځیرک لوستونکي لپاره د وخت له ضیاع او په ځینو مقاماتو کې د خندا وړ خبرو پرته بل هېڅ هم نه لري.

قرآن کریم هېڅ کله دا ادعا نه ده کړې، چې انسان ته یې پلانکی او پلانکی حق ورکړی دی او یا یې یو حق نه دی ورکړی؛ بلکې دا یوازې د همدې علماوو تأویلات دي، چې د عامو لوستونکو اذهان یې په زهرو لړلي دي. د قرآن کریم ویناوال، الله تبارك و تعالی، له دې ډېر سپېڅلی او لوړ دی، چې هغه څه چې په نړۍ کې ترمخ لا منل شوي او یا به په راتلونکي کې ومنل شي، د هغو په هکله لارښوونې وکړي.

د دغو علماوو د کاذبو تأویلاتو له کبله نن ورځ اسلامي ټولنې له دوو اړخونو له ناګزیره تباهۍ سره مخ دي، چې باید مخه یې ونیول شي:

لومړی، د تعریف شویو حقونو د تعریفونې تباهي:

دغو علماوو له قرآن کریم څخه د حقونو د استنباط لپاره یو داسې میتود کارولی دی، چې د هغه حتمي پایله دا راوځي، چې د حقونو نورې ټولې سرچینې باطلې دي او یوازینۍ سرچینه یې د دوی تأویل او تفسیر دی. د دغه تأویل او تفسیر په نتیجه کې که ښځو ته حقونه ورکول کېږي او که بېرته ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخیستل کېږي، نو ښځې يې بايد په پټه خوله ومني او خپل غږ بايد پورته نه کړي. دغه علماء چې د ښځو لپاره کوم حقونه له قرآن څخه استنباطوي، د هغو لیسټ اوږد دی، خو موږ به يې يوازې پر يو څو ډولونو خبرې وکړو. د بېلګې په ډول، دوی وايي، چې اسلام ښځو ته د واده حق ورکړی او په مقابل کې يې نارينه ته د دې حق ورکړی، چې د ښځې د ولي يا سرپرست په توګه د هغې د واده بشپړ تصميم په خپل لاس کې واخلي. حال دا چې، د واده حق تر اسلام مخکې هم ښځو درلوده. اسلام يوازې د واده لپاره يوه لاره وړاندېز کړې او د حقونو خبره يې په هېڅ مقام کې نه ده مطرح کړې.

په دغه لیسټ کې يو بل عنوان په ميراث کې د ښځو حق دی. د تاريخ يو عادي زده کوونکی هم پوهېږي، چې په ميراث کې د ښځو د حق تصور په هره ټولنه او هر تمدن کې پالل شوی. د اسلام يوه لويه ښېګڼه دا ده، چې د ميراث د وېش لپاره يې يو نوی ميتود بيان کړ. د دې هېڅ کله دا معنا نه ده، چې اسلام ښځو ته په ميراث کې حق ورکړ، بلکې يو منل شوی حق يې روښانه او عملي کړ.

دغو علماوو په اسلام کې د ښځو د زدکړو او کار حق هم په ډېر زړه نا زړه ډول په خپلو کتابونو کې بيان کړی؛ د دې لامل دا دی، چې په قرآن کريم کې د ښځو د تعليم په هکله اصلاً هېڅ يادونه نه ده شوې او د حيرانتيا ځای نه دی، چې د نارينه وو د تعليم يادونه هم نه ده پکې شوې. د دې لامل دا دی، چې تعليم او زدکړه د انسان يو داسې حق دی، چې د يوه الهامي کتاب يادونې ته اړتيا نه لري او الله تعالی، چې عالم او حاکم ذات دی، دغه ټکی له همدې امله نه يادوي. د اسلام تر راتګ له مخه لا، د ښځو او نارينه وو لپاره د تعليم، زدکړو او کار حق منل شوی وو. خو که دغه علماء د قرآن کريم د تأويل او تفسير پر مهال، يوازې د هغه مهال عربي ټولنه په نظر کې نيسي، نو دا که له يوې خوا د دوی تنګ نظري ښيي؛ نو له بل لوري د تحقيق او څېړنې له ميتودونو سره يې د نابلدتيا ښکارندويي هم کوي.

بل خوا، تر پيغمبر کېدو له مخه پخپله نبي کريم ص هم د يوې ښځې کارمند وو او رئيسه يې ښځه وه؛ نو دا څنګه امکان لري، چې له بعثت وروسته دې نبي کريم ص، حضرت خديجې رض ته وواييي، چې اوس دې چې اسلام قبول کړ، نو د تجارت حق دې هم ومونده؟ آيا دا ډول خبرې د خندا وړ او د نبي کريم ص په نبوت پسې د ملنډو په معنا نه دي؟ (العياذ باالله)

دويم، د نويو حقونو لپاره د نه ګنجايش تباهي:

هغه حقونه، چې د تأويلاتو او منطق په زور له قرآن کريم څخه استنباط شي، د دغو علماوو لپاره يوازې هماغه حقونه د مسلمو او ثابتو حقونو حيثيت لري. خو په نړۍ کې چې ورځ تر بلې نوي حقونه منل کېږي، د هغو پر مخ يې خپلې دروازې په بشپړ ډول تړلې دي، چې له هغې ډلې څخه د ښځينه او نارينه جنس ترڅنګ، د نرښځي (bisexual)، نارينه همجنس باز (gay)، ښځينه همجنس باز (lesbian) او جنس –بدل (transgender) جنسونه د يوه طبيعي واقعيت په توګه منل ښودلی شو.

اسلام بې له شکه د همجنس بازۍ خلاف دی او د دغو جنسونو ترمنځ جنسي روابط ناروا او حرام دي، خو د ټولنې د يوه واقعيت په توګه منل يې د اسلام د رښتيني روح يوه غوښتنه ده. د دغو جنسونو د نه منل کېدو يو لوی سبب د دوی ترمنځ د جنسي اړيکو حراموالی دی، خو هغسې چې د ښځينه او نارينه جنسونو ترمنځ د يو شمېر جنسي- روابطو د مخنيوي لپاره لارې چارې په نظر کې نيول شوې، په همدې ډول د دغو جنسونو روابطو ته هم يو مشروع چوکاټ او لاره جوړېدلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

LBGT (د يادو څلورو جنسونو لنډيز) يـو داسـې توپـان دی، چې که پر وخت يې مخه ونه نيول شوه، نو ټولـه ټولنـه ورسره له منځه وړلی شي.

له دغه ډول نړيوالو واقعيتونو سترګې پټول، يا په زوره ځپـل او يا له يوې مخې انکار ترې کول يو درد هم نه دوا کوي، بلکې يوه نوي چيلنج ته غاړه ورکول او يـوې سـتونزې تـه حـل لاره لټول علمي، عملي او عقلاني روشونه دي.

۳) پایله:

بشري حقونه د تاريخ په بستر، نړيوالو کنوانسيونونو او نړيوالو او ملي دودونو او دستورونو کې تعريفيږي. يوه اخلاقي تيـوري، سـياسي فلسفه، سياسي نظام، فردي تفکر، الهامي او غير الهامي اديان، ډله ييز تأويل او تفسير د حقونو سرچينه نه شي کېدلی. د دې ترڅنګ، هغه څه چې د بشري حقونو په توګه منل شوي، پر هغو هېڅ فرد، ډله يا بله معنوي اتارټي واک او صلاحيت نه لري، بلکې دغه قـوانين چې له کوم ځايه تعريف شوي دي، د مسخه کولو واک او اجازه يې هم يوازې هماغه ادرسونه لري.

د ښځو کوم حقونه چې نن ورځ د اسلام پر مصادرو باندې د تکيې له مخې استنباط کېږي، په اصل کې د يو ډله جاهلو علـماوو خپـل ځاني تأويلات او تفسيرات دي، چې د اسلام له مصادرو سره هېڅ اړخ نه لګوي. د دغو تأويلاتو دوه تباه کوونکي نتـايج دا دي، چې تعريف شوي حقونه له سره تعريفيږي، چې په دې ډول د هغو حقونو تاريخ، سرچينه او واک مسخه کېږي او د دغو حقونو واک يوې ډلې يا فرد ته په لاس کې ورځي، چې بيا به هره ښځه يوازې د تأويلاتو او تفسيراتو په زنځيرونو کې بندي وي. دوهمه تباهي يې دا ده، چې نويو حقونو ته ځای نه پاتې کېږي، چې په دې ډول له يوه اړخه له نړۍ سره زموږ اړيکه د تضاد پـه تـار کـې ښـکېلېږي او لـه بلـه اړخه د يو لوی شمېر انسانانو حقونه تر پښو لاندې کېږي.

د ليکنې په پای کې د LGBT جنسونو په اړه خبره وشوه، چې دغه ډله بايد د ټولنې او طبيعت د يوه واقعيـت پـه توګـه ومنـل شي او د هغوی روا حقونو ته دې نظام او ټولنه هلې ځلې وکړي. هغسې چې د نارينه او ښځينه جنس ترمنځ يو شمېر کړنې ناروا ګڼل شوې او د مخنيوي لپاره يې ډول، ډول لارې چارې طرحه شوې، په همدې ډول د LGBT لپاره هم پر يوه چوکاټ او سيستم کار کېدلی شي.

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library